

Udvalget om Konstitutionelle Anliggender

2017/2131(INL)

26.3.2018

UDTALELSE

fra Udvalget om Konstitutionelle Anliggender

til Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender

om situationen i Ungarn (jf. Europa-Parlamentets beslutning af 17. maj 2017)
(2017/2131(INL))

Ordfører for udtalelse: Maite Pagazaurtundúa Ruiz

(Initiativ – forretningsordenens artikel 45)

PA_INL

FORSLAG

Udvalget om Konstitutionelle Anliggender opfordrer Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

- A. der henviser til, at Den Europæiske Unions grundlæggende værdier omfatter respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne, herunder rettigheder for personer, der tilhører mindretal (artikel 2 i TEU), og til, at disse værdier er universelle og fælles for medlemsstaterne;
- B. bemærker, at fri deltagelse i et fuldt udviklet civilsamfund er et centralt element i en demokratisk beslutningsproces;
- C. bemærker, at EU-lovgivningen er produktet af kollektiv beslutningstagning, hvor alle medlemsstater deltager;
- D. minder om, at enhver person, der er statsborger i en medlemsstat, har unionsborgerskab i henhold til artikel 9 i TEU og artikel 20 i TEUF; der henviser til, at unionsborgerskab er et supplement til det nationale statsborgerskab og ikke træder i stedet for dette;
- E. der henviser til, at Udvalget om Konstitutionelle Anliggender besøgte Ungarn i november 2016;
 - 1. understreger kraftigt, at alle medlemsstaterne skal dele og overholde de værdier, der er nedfældet i artikel 2 i TEU, eftersom de udgør Den Europæiske Unions centrale værdigrundlag;
 - 2. minder om, at indholdet af artikel 2 i TEU afspejler bindende og veletablerede principper i folkeretten, som er godkendt af alle medlemsstaterne; understreger derfor, at fuldstændig overholdelse, beskyttelse og fremme af retsstaten, demokratiet og menneskerettighederne udgør et fælles ansvar og en forpligtelse, der følger alene af at tilhøre det internationale samfund;
 - 3. minder om, at kandidatlandene i henhold til artikel 49 i TEU skal påvise, at de opfylder Københavnskriterierne, for at blive medlemmer af Den Europæiske Union, og at Kommissionen har pligt til at kræve fuld overholdelse af dem; understreger, at medlemsstaterne, når de er blevet en del af Unionen, har en tilsvarende forpligtelse til at respektere og beskytte princippet om retsstaten og dets grundlæggende elementer, og at Unionens princip om gensidig tillid, der er forankret i EU-retten, ikke fritager dem fra at evaluere de øvrige medlemsstaters overholdelse af EU-retten og navnlig af de grundlæggende rettigheder, der anerkendes af EU-retten;
 - 4. minder om, at disse værdier, der er nedfældet i artikel 2 i TEU, er beskyttet af den procedure, der er fastlagt i artikel 7 i TEU; er imidlertid af den opfattelse, at Unionen bør være udstyret med en supplerende og mere struktureret ramme for at overvåge og vurdere overholdelsen og fremme af de principper, der er fastsat i artikel 2 i TEU;
 - 5. gentager sin opfordring til Kommissionen om at gøre fuld brug af ekspertisen i Den

Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder (Agenturet for Grundlæggende Rettigheder) i overvågningen af situationen for de grundlæggende rettigheder i Unionen ved at foreslå en revision af forordningen om oprettelse af Agenturet for Grundlæggende Rettigheder med henblik på at tildele det bredere og mere uafhængige beføjelser samt sikre det flere menneskelige og finansielle ressourcer;

6. minder om, at Venedigkommissionen definerer de væsentlige karakteristika ved retsstaten som lovlighed, retssikkerhed og forbud mod vilkårlighed, adgang til domstolsprøvelse, respekt for menneskerettighederne, ikke-forskelsbehandling og lighed for loven; deler de betænkeligheder, som Venedigkommissionen har givet udtryk for i sine udtalelser om ungarsk lovgivning siden 2011, herunder udtalelser om grundloven og ændringsforslag hertil; gentager, at Venedigkommissionen allerede i sin udtalelse om den fjerde og mest aktuelle ændring af Ungarns grundlov den 17. juni 2013 konkluderede, at de foranstaltninger, der er truffet, udgør en trussel for det forfatningssikrede retssystem og for de grundlæggende principper forrang i Ungarns grundlov; minder om, at Ungarn har anerkendt Venedigkommissionen siden landets tiltrædelse af Europarådet i 1990;
7. påpeger, at Venedigkommissionen i sin udtalelse om lov XXV af 4. april 2017 om ændring af Lov CCIV af 2011 om de nationale videregående uddannelsessystemer udtalte, at loven forekommer meget problematisk set ud fra retsstatsprincippet og de grundlæggende rettigheder, principper og garantier til udenlandske universiteter, som allerede er etableret i Ungarn og lovligt har drevet virksomhed der i mange år; minder desuden om, at Kommissionen har besluttet at indbringe Ungarn for Den Europæiske Unions Domstol med den begrundelse, at dens lov om de nationale videregående uddannelsessystemer som ændret den 4. april 2017 i uforholdsmæssig grad begrænser universiteter i og uden for EU i deres aktiviteter og skal bringes i overensstemmelse med EU-retten;
8. gentager sin dybe bekymring over den seneste udvikling i Ungarn, som truer retsstatsprincipperne og hindrer anvendelsen af de principper, der er fastlagt 2 i TEU, herunder bl.a. dem, der berører landets forfatningsmæssige system, domstolenes og andres institutioners uafhængighed og den systematiske fjernelse af kontrolmekanismer, ytringsfrihed, pressefrihed, akademisk frihed, menneskerettighederne for migranter, asylansøgere og flygtninge, forsamlings- og foreningsfrihed, retten til ligebehandling, sociale rettigheder, beskyttelse af civilsamfundsorganisationer og rettigheder for personer, der tilhører mindretal, herunder romaer, jøder og LGBTI-personer;
9. bemærker, at begrebet borgerskab i sig selv indeholder en klar politisk vilje til at respektere ligestilling mellem borgerne; understreger, at de værdier og principper, som Unionen er baseret på, definerer en ramme, som alle europæiske borgere kan identificere sig med, uanset politiske eller kulturelle forskelle, og som er knyttet til den nationale identitet; er bekymret over ungarske embedsmænds offentlige anvendelse af nationalistiske overvejelser, der er baseret på eksklusive identiteter;
10. bemærker, at Venedigkommissionen understregede, at begrænsningen af den ungarske forfatningsdomstols rolle medfører en risiko for, at magtens tredeling, beskyttelsen af menneskerettighederne og retsstatsprincippet påvirkes i negativ retning; er navnlig bekymret over genindførelsen på det forfatningsmæssige niveau af bestemmelser, der

bør falde ind under almindelig lovgivning, og som allerede er fundet forfatningsstridige, med det formål at undgå forfatningsmæssig revision; anbefaler, at det nationale domstolsråds funktion og beføjelser vurderes for at sikre, at det kan opfylde sin rolle som Ungarns uafhængige organ for retsvæsenets selvstyre, og opfordrer til, at forfatningsdomstolens kompetence genoprettes fuldt ud;

11. er bekymret over den svindende plads til civilsamfundsorganisationer og forsøgene på at kontrollere NGO'er og begrænse deres muligheder for at udføre deres legitime arbejde, som f.eks. vedtagelsen af den såkaldte "Stop Soros"-lovpakke; minder om, at Venedigkommissionen i sin udtalelse om udkastet til lov om gennemsigtighed for organisationer, der modtager støtte fra udlandet (vedtaget den 17. juni 2017) udtalte, at en sådan lovgivning ville medføre en uforholdsmæssig og unødvendig indgriben i forenings- og ytringsfriheden, retten til privatlivets fred og forbuddet mod forskelsbehandling;
12. beklager dybt den fjendtlige og vildledende retorik, der til tider anvendes af de ungarske institutioner med henvisning til Den Europæiske Union og myndighedernes bevidste valg om at vedtage lovgivning, der er direkte i strid med Unionens værdier; minder om de mål, der er fastsat i artikel 3, stk. 1 og 2, i TEU, og som Ungarn accepterede at opfylde, da landet tiltrådte Unionen i 2004; minder om, at tiltrædelse af Den Europæiske Union var en frivillig handling baseret på national suverænitæt med en bred konsensus i hele det ungarske politiske spektrum;
13. understreger, at traktatbrudsproceduren har vist sig at have sine begrænsninger i håndteringen af systematiske krænkelse af EU's værdier på grund af dens hovedfokus på tekniske aspekter, som gør det muligt for regeringer at foreslå formelle afhjælpende foranstaltninger, samtidig med at de lader lovgivningen, der krænker EU-lovgivningen, forblive i kraft; mener, at der for Kommissionen i tilfælde af overtrædelse af princippet om loyal samarbejde, der er nedfældet i artikel 4 i TEU, ikke er noget retligt til hinder for, at den på grundlag af overtrædelsessager identificerer et mønster, der udgør en overtrædelse af artikel 2 i TEU;
14. mener, at hvis der er fastslået en alvorlig og vedvarende krænkelse af retsstatsprincippet i en medlemsstat, bør Kommissionen udnytte alle de redskaber, den har til sin rådighed for at forsvare de grundlæggende værdier, som Unionen bygger på, herunder aktivering af artikel 7 i TEU; minder om, at Europa-Parlamentet i sin beslutning af 25. oktober 2016 med henstillinger til Kommissionen om oprettelse af en EU-mekanisme for demokrati, retsstatsprincippet og grundlæggende rettigheder¹ opfordrede Kommissionen til senest i september 2017 at fremlægge forslag til indgåelse af en EU-pagt for demokrati, retsstatsprincippet og grundlæggende rettigheder; beklager, at dette forslag endnu ikke er fremsat, og understreger, at der er et presserende behov for at oprette en effektiv mekanisme til at beskytte EU's grundlæggende værdier, da der er en uoverensstemmelse mellem de forpligtelser, der påhviler kandidatlande i henhold til Københavnskriterierne, og anvendelsen af disse kriterier i medlemsstaterne efter tiltrædelse af Unionen; understreger, at en passende reaktion på overtrædelse af EU's grundlæggende værdier kræver en kombination af passende retlige instrumenter og politiske vilje;

¹ Vedtagne tekster, P8_TA(2016)0409.

15. mener, at den nuværende situation i Ungarn udgør en klar fare for en grov krænkelse af de værdier, der er nævnt i artikel 2 i TEU, og berettiger til iværksættelsen af proceduren i artikel 7, stk. 1, i TEU.

OPLYSNINGER OM VEDTAGELSE I RÅDGIVENDE UDVALG

Dato for vedtagelse	21.3.2018
Resultat af den endelige afstemning	+: 15 -: 4 0: 5
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Gerolf Annemans, Michał Boni, Mercedes Bresso, Elmar Brok, Fabio Massimo Castaldo, Pascal Durand, Esteban González Pons, Danuta Maria Hübner, Alain Lamassoure, Jo Leinen, Morten Messerschmidt, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Markus Pieper, Paulo Rangel, Helmut Scholz, György Schöpflin, Pedro Silva Pereira, Barbara Spinelli, Claudia Ţapardel, Kazimierz Michał Ujazdowski
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere	Max Andersson, Pervenche Berès, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Jérôme Lavrilleux, Cristian Dan Preda, Jasenko Selimovic, Rainer Wieland

ENDELIG AFSTEMNING VED NAVNEOPRÅB I RÅDGIVENDE UDVALG

15	+
ALDE	Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Jasenko Selimovic
EFDD	Fabio Massimo Castaldo
GUE/NGL	Helmut Scholz, Barbara Spinelli
PPE	Michał Boni, Danuta Maria Hübner
S&D	Pervenche Berès, Mercedes Bresso, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Jo Leinen, Pedro Silva Pereira, Claudia Tapardel
VERTS/ALE	Max Andersson, Pascal Durand

4	-
ECR	Morten Messerschmidt, Kazimierz Michał Ujazdowski
ENF	Gerolf Annemans
PPE	György Schöpflin

5	0
PPE	Elmar Brok, Esteban González Pons, Alain Lamassoure, Markus Pieper, Paulo Rangel

Tegnforklaring:

+ : for

- : imod

0 : hverken/eller